

Lund den 25 maj 2016

Kammarrätten i Göteborg

KLAGANDE

Professor Erik J Olsson, 640311-7572

Galjevångsvägen 1

224 65 Lund

MOTPART

Malmö högskola

205 06 Malmö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Förvaltningsrätten i Malmös beslut i mål 160-16 från 2016-05-16

Hej!

Jag yrkar härmed på att kammarrätten i Göteborg prövar förvaltningsrätten i Malmös beslut i mål 160-16 från 2016-05-16. All dokumentation av påståendena i nedanstående redogörelse av bakgrunden finns i mitt överklagande till förvaltningsrätten (2016-01-04) samt mitt yttrande över Malmö högskolas yttrande (2016-01-18). Jag upprepar generellt inte denna dokumentation här utan antar att kammarrätten har tillgång till tidigare handlingar i målet, inklusive bilagor.

Jag avslutar nedan med ett angivande av de skäl som talar för att överklagandet ska prövas av högre rätt. Jag yrkar även på att ett vittne hörs angående en viktig del av min bevisföring (förutsatt att en annan del av min argumentation gillas av kammarrätten). Jag anger allra sist vilka ändringar av förvaltningsrättens dom som jag vill få till stånd.

Bakgrund

Hösten 2015 fick valberedningen vid Fakulteten för kultur och samhälle, Malmö högskola, uppdraget att lämna förslag till ny styrelse. I valberedningens ursprungliga förslag den 16 november 2015 stod jag som föreslagen styrelseordförande. Dock ändrades detta förslag den 26 november 2015. Efter ändringen stod en annan person som föreslagen styrelseordförande. Det ändrade förslaget var i övrigt identiskt med det tidigare förslaget.

I det e-postmeddelande där jag informerades om ändringen (se bilaga 2 till mitt överklagande till förvaltningsrätten) förklarar valberedningens ordförande professor Magnus Nilsson att valberedningen av dekan Ingrid Dackert tvingats till ändringen efter att dekanen begärt samråd. Så här skrev Nilsson: ”Faktum kvarstår: vi föreslog enhälligt dig som ordförande. Nu har vi tvingats lägga ett annat förslag.”

Det var denna påtvingade ändring som jag överklagade till förvaltningsrätten i Malmö. Jag hänvisade i överklagandet till att Dackerts ingripande står i strid med Malmö högskolas interna regelverk enligt

vilket "[v]alberedningen ska lämna förslag till lärarrepresentanter och externa ledamöter. Dekan informerar rektor om valberedningens förslag av externa ledamöter inklusive frågan om ordförande i fakultetsstyrelsen." Se bilaga 5 till mitt överklagande till förvaltningsrätten. Valberedningen ska alltså utöva sin funktion självständigt och inte under dekanens kontroll.

I mitt senare yttrande till förvaltningsrätten förtydligade jag, med hänvisning till riklig dokumentation kring mina offentliga yttranden samt artikel 10 i Europakonventionen och 3 § förvaltningslagen, varför jag anser att det rör sig om ett överklagbart beslut.

Bakgrunden är att det finns en intern konflikt på Malmö högskolan angående hur högskolan bäst ska styras. Ska högskolan styras av chefer i linje eller ska det finnas ett större verksamhetsinflytande, s.k. kollegialt styre? Cheferna vill av naturliga skäl ha linjestyrning och verksamheten kollegialt styre. Styrelsen uppdrog den 1 juni 2015 åt rektor att "inrätta och upphäva erforderliga styrdokument för att säkerställa ändamålsenlig styrning av Malmö högskola". Det var mot denna bakgrund som ny styrelse skulle väljas vid Fakulteten för kultur och samhälle.

Jag är en känd kritiker av radikal linjestyrning vid våra lärosäten, en kritik som bl.a. yttrats på en webbplats som jag och mina kollegor sedan 2012 driver, numera i stiftelseform (www.academicrightswatch.se). Jag har även figurerat i Malmös lokaltidning med kritik mot Malmö högskolas ledning i ett specifikt fall, där en lektor sades upp under tvivelaktiga omständigheter. Det är uppenbart att valberedningen ville ha mig som ordförande just därför att jag offentligt förespråkade akademisk frihet och kollegialitet. Det framstår som högst troligt att dekanen uteslöt mig som föreslagen styrelseordförande av precis samma skäl, dvs. på grund av mina yttranden på webbplatsen och i medier. Ändringsbeslutet rör därför, argumenterade jag i yttrandet till förvaltningsrätten, mina civila rättigheter, närmare bestämt yttrandefriheten.

Vidare anförde jag i yttrandet att då ingreppet, dvs. ändringsbeslutet, är regelvidrigt är de villkor som Europakonventionen ställer på legitima ingrepp i de civila rättigheterna inte uppfyllda. Närmare bestämt är kravet att ett ingrepp i yttrandefriheten ska vara föreskrivet i lag (*prescribed by law*) inte uppfyllt. (Jag tar här för givet att begreppet lag i detta sammanhang ska tolkas vitt så att även myndighetsinterna regler faller under begreppet även om dessa inte är lagar i den mening som ordet har inom svensk rätt.)

Malmö högskola har inte inkommit med någon alternativ förklaring till varför jag av dekanen uteslöts som föreslagen styrelseordförande. Det finns mig veterligen inga formella krav som jag inte skulle uppfylla. Högskolan, inklusive förvaltningschefen, har för övrigt hävdade att regelverket ska tolkas så att dekanen får påverka valberedningens förslag, trots att detta går emot regelverkets bokstav.

Förvaltningsrätten kom fram till att ändringen är ett beslut i förvaltningsrättslig mening och gick därmed på min linje och emot Malmö högskola i denna fråga.

Förvaltningsrätten höll vidare med mig om att ändringsbeslutet är överklagbart enbart om mina civila rättigheter har berörts. Förvaltningsrätten menade dock att det senare inte är fallet, varför mitt överklagande avvisades. Angående frågan om mina civila rättigheter berörts skriver förvaltningsrätten i beslutsmotiveringen enbart följande (sid. 4-5):

"I nu aktuellt fall har valberedningen ändrat sitt förslag avseende ledamöter till fakultetsstyrelsen. Av arbetsordningen för Malmö Högskola framgår att ledamöter till fakultetsstyrelserna utses genom val inom berörda fakulteter. Rösträtt vid valen har anställda inom fakultetsstyrelsens ansvarsområde. Valberedningens arbete är en förberedande process som ska leda fram till vilka som ska vara

ledamöter i fakultetsstyrelsen. Den aktuella ändringen av valberedningens förslag kan enligt förvaltningsrättens mening inte anses utgöra en tvist som rör Erik J Olssons civila rättigheter eller skyldigheter som innebär att rätten till domstolsprövning enligt artikel 6.1 Europakonvention skulle kunna bli tillämplig.”

Skäl för begäran om prövningstillstånd

Jag yrkar härmed på att överklagandet prövas i kammarrätten. Jag gör detta på följande grunder:

(1) Det är oklart huruvida det som förvaltningsrätten anför i citatet ovan är relevant för slutsatsen att tvisten inte rör mina civila rättigheter. Det är överhuvud taget oklart vad som anförs som stöd för slutsatsen och vad som bara beskriver omröstningsförfarandet vid Malmö högskola i största allmänhet. Förvaltningsrättens beslutsmotivering har därför sådana brister att den måste sägas helt sakna övertygelsekraft. Anledningen till att jag nu överklagar och begär prövningstillstånd är således inte minst att det inte utan att ett sådant tillstånd meddelas går att avgöra riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till.

(2) Förvaltningsrättens slutsats ovan innebär att en myndighetschefs (regelvidriga) uteslutande av en viss av en valberedning föreslagen kandidat aldrig kan beröra dennes civila rättigheter, *även om motivet bakom ingreppet var att kandidaten tidigare utövat sina civila rättigheter på ett visst sätt*. En så restriktiv tolkning av vilka beslut som rör civila rättigheter är orimlig. Domstolar bör, av hänsyn till de civila rättigheternas centrala ställning i ett demokratiskt samhälle, inta en tillåtande hållning i frågan vilka beslut som rör civila rättigheter så att sådana beslut kan prövas med avseende på om de uppfyller de krav som europeisk rättspraxis ställer på legitima ingrepp i dessa rättigheter (proportionalitet osv.). Domstolar bör m.a.o. hellre fria än fälla i frågan om ett visst beslut rör en civil rättighet. Förvaltningsrätten har gjort tvärtom. Det finns således även anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till.

(3) Målet berör som sagt den allmänna frågan hur restriktivt en domstol ska bedöma yrkanden på att ett beslut eller en tvist rör en medborgares civila rättigheter. Då målet således reser en central principfråga angående hur Europakonventionen ska tillämpas inom ramen för svensk rätt är det slutligen av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt.

Anhållan om att vittne hörs

För det fall kammarrätten konstaterar att en myndighetschefs (regelvidriga) uteslutande av en viss av en valberedning föreslagen kandidat *kan* beröra dennes civila rättigheter, nämligen om motivet bakom ingreppet var att kandidaten tidigare utövat sina civila rättigheter på ett visst sätt, uppstår frågan om det senare gäller i mitt fall. I denna fråga anför jag som bevisning det som jag redan anfört i mitt tidigare yttrande samt även antytt ovan (dvs. mina offentliga yttranden till stöd för det kollegiala styret och min specifika i medier uttryckta kritik av Malmö högskola). Jag yrkar vidare på att valberedningens ordförande professor Magnus Nilsson, Malmö högskola, hörs som vittne i frågan (040-6657229, magnus.nilsson@mah.se). Nilsson var närvarande då ändringsbeslutet fattades och det är troligt att han på ett tillförlitligt sätt kan redogöra för dekanens motiv.

Ändringar av förvaltningsrättens dom som jag vill få till stånd

De ändringar av förvaltningsrättens dom som jag vill få till stånd är följande:

(A) att kammarrätten ogillar förvaltningsrättens slutsats att en myndighetschefs uteslutande av en av en valberedning föreslagen kandidat inte kan röra dennes civila rättigheter (ens om motivet bakom ingreppet var att den uteslutne kandidaten utövat sina civila rättigheter på ett visst sätt);

(B) att kammarrätten kommer fram till att motivet bakom (ändrings-)beslutet i mitt fall var att jag utövat mina civila rättigheter på ett visst sätt och att det därför rör sig om ett beslut som rör mina civila rättigheter;

(C) att kammarrätten konstaterar att en prövning av (ändrings-)beslutet därför ska göras med avseende på frågan om beslutet var legitimt mot bakgrund av rättspraxis kring artikel 10 Europakonventionen, dvs. avseende syfte, proportionalitet (nödvändighet i ett demokratiskt samhälle) och föreskrift i lag;

(D) att kammarrätten gör en sådan prövning som avses i (C) eller återförvisar målet till förvaltningsrätten eller annan instans för sådan prövning.

Bästa hälsningar

Professor Erik J Olsson